

Likestillings- og
diskrimineringsombudet

Kunnskapsdepartementet
Opplæringsavdelingen
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

Vår ref.
09/2274-2-SKE

Deres ref.
200905344

Dato:
18.12.09

**HØRINGSUTTALELSE - FORSLAG TIL ENDRINGER I
OPPLÆRINGSLOVEN OG PRIVATSKOLELOVEN – Leksehjelp, skyss for
funksjonshemmede og politiattest**

Vi viser til departementets høringsbrev av 2. november 2009.

Likestillings- og diskrimineringsombudet, LDO, har som mandat å arbeide for likestilling og mot diskriminering på grunnlag av kjønn, etnisitet, religion, seksuell orientering, alder og nedsatt funksjonsevne.

LDO støtter de foreslåtte endringene i forslaget til endring i opplæringsloven og privatskoleloven om leksehjelp, skyss for funksjonshemmede og politiattest .

Ombudet har imidlertid følgende kommentarer:

AD LEKSEHJELP

LDO stiller seg positiv til lovfesting av leksehjelp, fordi slik hjelp har vist seg å være til stor nytte for elever. Ombudet mener imidlertid at lovfesting av leksehjelp også burde omfatte elever på høyere klassetrinn enn 1.-4., da leksemengden øker i høyere klassetrinn. LDO håper derfor at forslaget er en start, slik at skolens plikt over tid bygges ut

til også å omfatte elever i ungdoms- og videregående skole, og at leksehjelp kan tilbys mandag til fredag etter skoletid.

I dag baserer skolen seg mye på at elever skal ta ansvar for egen læring, og at foreldre skal tre støttende til hjemme. Mange barn vil kunne få hjelp av foreldre med leksene på de første årstrinnene, men det blir vanskeligere på høyere skoletrinn fordi alle foreldre ikke har samme faglige kompetanse. Generelt vet vi at foreldres utdanningsnivå har mye å si for barnas utdanning. I tillegg har noen foreldre tilleggsutfordringer når det gjelder å gi sine barn leksehjelp. En del minoritetsspråklige foreldre opplever å ikke strekke til fordi de ikke kan nok norsk, mens andre har hatt en skolegang veldig ulik den norske og derfor får problemer med å gi barna hjelp som er tilpasset pensum og pedagogikken i norsk skole. Foreldre med nedsatt syn opplever på sin side å ikke strekke til med leksehjelp fordi de ikke har samme tilgang til barnas lærebøker. Alt dette taler for en utvidelse av leksehjelp i skolens regi, både i grunnskolen og i videregående skole.

Uavhengig av omfanget av leksehjelpen er kvaliteten på tilbudet av essensiell betydning. Leksehjelperne må ha pedagogisk/spesialpedagogisk kompetanse. Skal de kunne gi reell og relevant hjelp, må de både ha kompetanse i fagene de skal gi hjelp i, samt kompetanse i det å yte leksehjelp til barn med språklige utfordringer og til barn med nedsatt funksjonsevne. Med andre ord må leksehjelpere kunne imøtekomme barns særskilte tilretteleggingsbehov. Kompetansebehovet må vurderes på bakgrunn av elevsammensetningen før rekruttering av leksehjelpere.

AD SKYSS FOR FUNKSJONSHEMMEDE

Ombudet er svært positiv til at departementet endelig sørger for at elever med nedsatt funksjonsevne er sikret skyss til og fra SFO. Ombudet mener imidlertid at ordningen burde være bedre enn departementets forslag. Funksjonshemmede elevers rett til skyss til og fra skolefritidsordninger må ikke avgrenses til kun å gjelde skoleåret. Det er rimelig å anta at én begrunnelse for at flere kommuner har noe skolefritidstilbud i ferier, selv om de ikke har plikt til dette, er å dekke et behov blant kommunenes innbyggere. Ombudet mener at også skolefritidstilbud, utover den kommunale plikten, må komme alle elever i aktuelle kommuner til gode.

Molden m.fl. (2009)¹ sier:

”Deltaking i sosiale og organiserte sammenhenger gir tilgang til viktige ressurser, slik som informasjon og muligheten for hjelp og støtte fra andre. Videre bidrar deltakelse til å skape mening og identitet til den som deltar.”

¹ Thomas Hugaas Molden, Christian Wendelborg og Jan Tøssebro (2009): *Levekår blant personer med nedsatt funksjonsevne*. NTNU Samfunnsforskning, Trondheim.

Funksjonshemmede barn og unge møter særlig mange utfordringer knyttet til deltakelse i uorganiserte fritidsaktiviteter. Organiserte fritidstilbud er derfor av større betydning for barn og unge med nedsatt funksjonsevne enn for andre. Dette til tross for at Molden viser at funksjonshemmedes mulighet for deltakelse i fritidsaktiviteter generelt kan være begrenset på grunn av manglende tilgjengelighet eller tilrettelegging.

Ombudet mener at skolefritidstilbud, utover den kommunale plikten, er et offentlig tilbud som må omfatte alle elever i aktuelle kommuner. Manglende tilrettelegging i form av skyss til og fra skolefritidsordningen i sommerferier, vil utestenge funksjonshemmede elever fra tilbud som gis andre elever. I henhold til diskriminerings- og tilgjengelighetslovens § 12 har kommunene plikt til individuell tilrettelegging, om det ikke innebærer en uforholdsmessig byrde. Ombudet mener at nødvendig skyss til og fra skolefritidsordninger i ferier må inngå i endringsforslagene til opplæringsloven og privatskoleloven, og bør dekkes på samme måte som foreslått for resten av kalenderåret.

Med vennlig hilsen

Björg Unstad
fung. likestillings- og diskrimineringsombud

Siri Kessel
seniorrådgiver